

1. בשר בקר שהתבשל עם חלב ואחר כך התערבה חתיכה זו עם ב' חתיכות בשר כבש [יבש ביבש] האם מותר לאוכלם, והאם מותר למוכרם לגוי. והאם יהיה הדין כך כשהתערבה חתיכה זו בב' חתיכות בשר בקר.

תשובה: באופן הראשון הוי תערובת מין באינו מינו ולכן מהתורה בטל הכל ומדרבנן יש להחמיר, והיות שכך הוי איסור דרבנן ומותר בהנאה ואסור באכילה. ואילו לדעות בש"ך סק"י גם באופן זה הוי איסור תורה ולכן לכאורה יש לאסור בהנאה. אלא שכבר יסד הפמ"ג בפתיחה להלכות בב"ח שאסורי הנאה שהתערבו אף שנותנים טעם בתערובת וטעמ"ק דאורייתא- לא אוסרים בהנאה את התערובת, וא"כ אפשר לדון גם במקרה דנן כך. וכאשר התערבה חתיכה זו בב' חתיכות של בקר לכאורה הוי תערובת של מין במינו יבש ביבש שמותר אף באכילה. אלא שכתב השפ"ד סי' צ"ב סקט"ז שמותר בתנאי שיש בשאר חתיכות ס' כנגד החלב הבלוע, כי החלב הבלוע אינו מינו עם הבשר.

2. פרט הדין באופנים הבאים: א. יבש ביבש מין במינו חד בחד וחתיכה א' גדולה מהשניה. ב. יבש ביבש מין במינו חד בתרי. ג. מין באינו מינו חד בחד ובישלם יחד ויש ס' ברוטב כנגד האיסור ועדיין ב' החתיכות ניכרות. ד. רשות: יבש ביבש מין במינו חד בתרי ונדוע התערובת ואחר שנודע התערובת בשלם. ולבסוף אחר הבישול הוכר האיסור, מה דין הרוטב.

תשובה: א. תליא בפלוגתא שהובאה בפת"ש כיצד לבאר כוונת הש"ך סק"ו, וכבר נחלקו בזה הרשב"א בתשובה והשטמ"ק בביצה ג: כמבואר בפתיחה לפמ"ג. ב. ד' דעות בראשונים. דעת הרא"ש שבטל האיסור ויכול לאכול כולם כאחד. דעת הרשב"א שבטל האיסור אך אין יכול לאכול כולם כאחד. דעת הסמ"ג שבטל האיסור ויש להאכיל לב' בנ"א. ודעת מהר"ם שיש לזרוק אחד לנהר. שו"ע כרשב"א ורמ"א לכתחילה כסמ"ג ובהפס"מ כרא"ש. ג. אסור מדין חד בחד. ד. עיין משב"ז סק"ד בסופו שכתב שנחלקו בזה החכם צבי והשואל שם, שדעת החכם צבי שהרוטב אסור היות ונחשב שהאיסור ניכר בו דהיינו טעמו. ודעת השואל שהרוטב מותר משום שכאשר נכנס האיסור איליו היה בטל וכעת לא מוכר האיסור עצמו. עיי"ש.

3. א. בשר מבושל קר [לא מלוח] שנגע בגבינה צהובה קרה, מה דין הגבנ"צ ומה דין הבשר. ב. בשר מבושל קר [לא מלוח] שנגע בחלב, מה דין בשר והחלב.

תשובה: א. מבואר במשנה חולין קז: ובגמ' שם שבאופן שבשר נוגע בגבינה צריכים הדחה. וכן פסק שו"ע צא, א. וכתב הב"ח שהיינו באופן שאחד מהם לח, וכאן נראה שהבשר לח לכן יצטרפו הדחה. ולדעת הפמ"ג צריך גם שפשוף גדול. ולדעת החו"ד אין צריך שפשוף. ב. מבואר בשו"ע צא, ז. שצלי רותח שנופל לכותח צריך קליפה ואם מתובל או שיש לו בקעים והוא רותח- נאסר כולו. והרמ"א החמיר שם כשאין הפס"מ אף בצלי צונן, וכתב הש"ך סקכ"ה שאפי' שאין הבשר מלוח כלל נאסר כולו, ולפ"ז גם במקרה דנן יאסר הבשר לגמרי. ובזה יש לבאר החלוקה בין סעיף א' שמספיק הדחה ובס"ז נאסר כל הצלי, שבסעיף ז' איירי בדבר לח ורך ואילו בסעיף א' איירי בדבר קשה. ולענין החלב, מבואר בש"ך סקכ"ה שאין החלב נאסר, אך מ"מ החלב צריך הדחה. ויש לדון מה הדין באופן שצריך הדחה וא"א להדיח הט"ז סק"ב הביא דעת מהרש"ל שאם השתמש בכלי של גוי בדבר שאינו יכול להדיחו, נאסר המאכל. ונחלקו המשב"ז והחו"ד בהבנת דבריו. המשב"ז למד שכפי שפסק הט"ז לקמן סק"ז בענין מחלוקת ר"י וריב"א בקליפה שנאסרה והתערבה האם אוסרת כנגדה, שדעת הריב"א שצריך ס' כנגד הקליפה וכן פסק הט"ז שם וה"ה הכא מקום ההדחה נאסר וצריך לבטלו וכל זמן שלא בטל נאסר המאכל. והחו"ד סק"ג הוקשה לו מהגמ' של בר יונה שנפל לכדא דכמכא שהכמכא שרי הגם שא"א להדיחו. ולכן ביאר כוונת מהרש"ל שאוסר משום שביטל איסור לכתחילה במזיד [והאמרי ברוך הקשה שהיות ואין מתכוון לבטל אין איסור בזה]. ולשיטתו, אם עשה זאת בשוגג מותר המאכל. ואם נתבשל המאכל בלא שהדיח, כתב החו"ד להתייר, דבדודאי יש ס' כנגד ההדחה. ונמצא שתורף מחלוקתם האם יש פי ס' כאשר הדבר צריך הדחה או לא.

4. יהודי המתאכסן בחו"ל במלון של גוים, האם וכיצד מותר לו להשתמש בצלחות שבמלון לאוכל שהביא באמתחתו. כתוב ממקורות הדין עד הלכה למעשה.
- תשובה: [בקצרה] הצלחות במלון בפשטות בלעו איסור חם ע"י גוש לדידן שגוש מבליע ומפליט, ואף יש להסתפק עליהם אם הם אינם בני יומן היות והינם בשימוש תמידי. ולפ"ז לדעת הרמ"א אין להתיר להשתמש לכתחילה בכלי זה כלל כי בלע בחמין. ולדעת הט"ז בהבנת הרמ"א יש להתיר להשתמש בכלי זה דבר יבש. ולדעת הש"ך במידה והכלי נקי יכול להשתמש בו דרך עראי בדבר צונן, כאן נחשב לדרך עראי כי אינו נמצא בקביעות.
5. מליח כרותח: א. מה שיעור המליחה. ב. ממתי נעשה רותח. ג. דין מליחה לצלי. ד. רשות: טיפת ציר מלוח עם דם שנפלה ע"ג כלי.
- תשובה: א. שאינו נאכל מחמת מולחו, ולרש"י היינו להצניע ולתוס' כפי שמלוח לדרך ולר"ת כפי שמולח לקדרה ופסק השו"ע כר"ת, ומ"מ אם מולח כרש"י המליחה מועילה גם כשמדיח האוכל ואילו במליחה של ר"ת אחר הדחה אין החתיכה מלוחה. ב. לדעת הר"ן אחר ששהה שיעור של מליחה לקדרה דהיינו י"ח דקות, והש"ך הוכיח שהשו"ע פסק כהר"ן רק כשמולח חתיכה שכבר נמלחה מדם אבל לגבי מליחה להוציא הדם פסק שו"ע שנעשה רותח מיד.
- ולרמ"א והש"ך אין הלכה כר"ן בזה כלל ולכן נעשה תמיד רותח מיד [אלא שחידש הרמ"א שאחר שיעור מליחה אפשר להקל לצורך מצוה בהפס"מ שבטל כח המלח ובש"ך חולק וסובר שבחתיכה שכבר נמלחה אין להקל בזה כלל]. ג. מעיקר הדין נחשב למלוח הנאכל מחמת מולחו אלא שכתב הרמ"א שאין אנו בקיאים בזה. ד. נאסר הכלי כדי קליפה וכתב הפת"ש שאם אינו יודע היכן הנטילה בטל ברוב נטילות אחרות, ואם אפשר בהגעלה הוי דשיל"מ ולא בטיל.